

Warszawa, 24 sierpnia 2016

Szanowny Pan

Adam Bodnar

Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

z dużymi nadziejami środowiska i organizacje przedsiębiorców odnotowały Pana zainteresowanie problematyką wykorzystywania przez aparat skarbowy instytucji skargi pauliańskiej do egzekucji zobowiązań podatkowych. Ta niedopuszczalna praktyka, co autorytatywnie wykazują najwybitniejsi przedstawiciele doktryny prawa podatkowego (podstawowe argumenty prawne w załączeniu), stosowana jest za przyzwoleniem Sądu Najwyższego. Ludzie są omylni i nawet sędziowie Sądu Najwyższego mogą popełniać błędy. Rzecz w tym, aby błędy jak najszybciej korygować (...).

W demokratycznym państwie prawa głównym obowiązkiem sądów, które są władzą odrębną, jest ochrona obywateli, przed nadużywającymi swoich uprawnień, organami państwa. Sądy stanowią jedyną realną ochronę praw obywateli. Organy państwa działać zaś mają wyłącznie na podstawie i w granicach prawa, które stanowi władza ustawodawcza. Oczywiście podatki należy płacić, ale sądy nie są powołane do wyręczania, czy też wspomagania nieefektywnie działającego aparatu skarbowego.

Rozpoznawanie skarg pauliańskich przez sądy cywilne jest całkowitym zaprzeczeniem nie tylko przestrzegania podstawowych praw obywatelskich zapisanych w Konstytucji, ale również łamaniem zasad państwa prawa, a w szczególności trójpodziału władzy. Sądy cywilne godząc się na prowadzenie tych spraw, bez wyraźnej podstawy prawnej, w istocie wbrew obowiązującym przepisom prawa, stosując niedopuszczalną w takiej sytuacji „analogię legis”, wkraczają w niedostępną dla nich władzę stanowienia prawa, zastrzeżoną dla parlamentu. Działają przy tym nie na rzecz obywatela, lecz w interesie rzekomo niezpełnionych praw organów państwa.

Argumenty prawne o niedopuszczalności wykorzystywania instytucji prawa cywilnego do należności podatkowych są od dawna publicznie powszechnie dostępne. Artykuły na ten temat publikowane były w zarówno w fachowych czasopismach prawniczych jak i w prasie codziennej. Pomimo tego, organy podatkowe nadal składają wiele takich skarg – korzystając z przychylności sądów. Sąd Najwyższy ignoruje te argumenty prawne i nie przyjmuje skarg kasacyjnych, powołując się - co szczególnie smutne - na wyrok Trybunału Konstytucyjnego SK 12/99. Rzecz bowiem w tym, że wyrok ten dotyczył praw obywatela, który nie może być pozbawiony prawa do sądu. Tymczasem Sąd Najwyższy wykorzystuje go całkowicie opacznie - do tego, aby przyznać dodatkowe uprawnienie państwu. Z kolei sam Trybunał Konstytucyjny nie przyjmuje skarg obywateli, argumentując to utrwaloną linią orzecniczą Sądu Najwyższego. I koło się zamyka. Być może

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców

Zarząd: Cezary Kaźmierczak – prezes, wiceprezisi: Tomasz Pruszczyński, Dorota Wolicka, Marcin Nowacki

ul. Nowy Świat 33, 00-029 Warszawa, email: biuro@zpp.net.pl, tel: 22 826 08 31, www.zpp.net.pl

sędziowie obu organów, z wysokości ich urzędów oceniają sprawę za załatwioną (...). Przyczyniają się jednak do pogłębienia nieufności obywateli wobec ich państwa i postrzegania prawa jako pułapki, a nie ochrony dla obywateli. To zjawisko bardzo niebezpieczne, ponieważ osłabia nasze, ciągle młode, państwo prawa.

Kopię tego listu kieruję do prezesa Trybunału Konstytucyjnego, prezesa Sądu Najwyższego, Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, Ministra Finansów i Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego. Nie zwalnia to Pana, jako Rzecznika Praw Obywatelskich, z obowiązku podjęcia wszelkich możliwych działań aby doprowadzić do zaprzestania łamania praw obywateli. W szczególności obowiązkiem Rzecznika Praw Obywatelskich jest wniesienie pytania prawnego w tej sprawie do Trybunału Konstytucyjnego, aby zakończyć stan naruszenia praw obywatelskich i praktyki sprzecznej z elementarnymi zasadami demokratycznego państwa prawa.

Opisana sprawa potwierdza niezwykle istotne znaczenie urzędu Rzecznika Praw Obywatelskich, rozumianego jako organ nie tylko aktywnie, ale przede wszystkim skutecznie działający dla naprawy powielanych i utrwalanych przez praktykę, a tym samym niedostrzeganych, błędów w systemie ochrony praw obywatelskich. Tam gdzie zawodzą tradycyjne instytucje powołane do tej ochrony rola Rzecznika jest szczególnie istotna, gdyż jego efektywne działanie daje obywatelom faktycznie ostatnią szansę na ochronę ich praw. Poprzestanie w tym wypadku na wystąpieniu do Ministra Finansów to jedynie pozorowanie działania na rzecz ochrony praw obywateli.

Z poważaniem,

Marek Isański

Dyrektor Zespołu Ochrony Praw Podatnika ZPP